

SLOVENSKI NAROD.

plačja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuge dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez listodobne vpošiljanje naročnine se ne oziroma. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi, se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljanje pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništvo telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravljanje telefon št. 85.

Derschatta na delu.

Železniški minister Derschatta je bil že kot preprost poslanec in kot štajerski deželniki odbornik zagrinjal nasprotnik Slovencev. To svojo mržnjo si je ohranil tudi kot minister. V železniškem ministrstvu vlada danes pangermanski duh in z železno do slednostjo dela gospodine Derschatta na to, da napravi iz državnih železnic nemško domeno. Na Češkem in v Galiciji se še ne upa prav z barvo na dan, toliko brezobzirnejše pa postopa na slovenskem ozemlju. To se vidi pri vsakem imenovanju in pri vsem postopanju državnoželezniških organov.

Kake sadove rodi sistem Derschatta, to se zlasti vidi na Koroskem. Odkar je bilo ustanovljeno v Trstu posebno železniških, je postal ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku vsemenska postojanka, od koder se sistematično zatira vse, kar je slovensko.

Pa ne dovolj tega. Ravnateljstvo beljaško nastopa pri tem s tako izvajajočo impertinenco, kakor se še ni upal nastopati noben javen urad.

Poslanec Grafenauer in neki duhovnik sta se pritožila na železniških, ker dolični duhovnik v Celovcu na kolodvoru na slovensko zahtevanje ni dobil slovenskega voznega listka, marveč je službujoča frajla izjavila, da je Celovec nemško mesto in da se mora na celovškem kolodvoru nemški govoriti.

Odgovor, ki ga je dalo železniških, je impertinenten. To železniških piše, da je celovec nemško mesto, kjer ni treba, da bi bilo nastavljeno slovenskega jezika zmožno uradništvo in zahteva, da naj se v bo doče na celovškem kolodvoru nemški govoriti, ker se je sicer od strani obeh in stvarja bat protiprovokacijami. Končno se drzne to železniških pisati, da je imenovanje »windisch« deželnonadavno in ne žaljivo, da si torej to železniških lasti pravice Slovence imenovati Windische. Istotako impertinenten je odgovor, ki ga je dalo to železniških na pritožbo družbe sv. Mohorja, ker na celovškem kolodvoru niso hoteli prevezeti knjig te družbe, češ, da morajo spremembiti nemške. Ravnateljstvo pravi, da je Celovec nemško mesto in

da je slovenski jezik samo južno od Drave deželnonadavni jezik.

Te rešitve beljaškega železniških so čisto navadne nesramnosti in prav nič drugačja. Ti železniški subjekti se čutijo varne pod okriljem ministra Derschatta in zato jim je zrasel greben, da se upajo Slovence zaliči, jim prikrajše vati in njih pravice, proglašati uporabljajanje pristojčnih jim pravice za provokacije in jim groziti z dejanskim in napadi, saj kaj drugačega beseda »protiprovokacije« ne more pomeniti.

Slovenski jezik je tudi v Celovcu ravno pravven in deželnonavadni in zlasti v železniških. To smo na tem mestu že tolirkat jasno in neovršno dokazali, in če se jemlje Slovencem ta pravica, da se tolirkat jasno in neovršno dočakajo, in da se upali zahtevati voznih listkov v slovenskem jeziku.

O takih uradnih grožnjah je vsaka diskusija nemogoča, na kaj takega bi bil umesten le en sam odgovor: represalije na slovenskem ozemlju. Klin s klinom, zob za zob in oko za oko — to bi moral biti naš vodilo in dokler ne bomo na storjenem nam krvicu in na silstva brezobzirno odgovarjali z represalijami, bodovendo z nami pometaли, našalili in strahovali in minister Derschatta bo lahko nadaljeval svoje delo, ki roditi tako znamenite uspehe kakor na Koroskem.

Rekonstrukcija kabineta.

Dunaj, 7. novembra. Pred parnevi je imel baron Beck dolgo konferenco z dr. Luegerjem. O vsebini te konference sta Beck in Lueger čevala najstrožjo tajnost. Šele včeraj je dr. Lueger pri seji krščansko-socialnega kluba odkril kopreno in povedal, da namera baron Beck izvesti splošno rekonstrukcijo kabineta in da želi, da bi v ministrstvo vstopili tudi k rščanski i socialni. Da je Beckov načrt resno mišljen, dokazuje dejstvo, da je ministrski predsednik že včeraj ponudil trgovinski

portfelj zborničnemu predsedniku dr. Weißkirchnerju, ki je pa ponudeni mu portfelj odklonil. Nato je Beck ta portfelj ponudil dvornemu svetniku dr. Gessmannu ter obenem zagotovil dr. Ebenhochu listnico ministra javnih del, ki se ima še kreirati. V področje tega ministrstva bi spadale tele agende: водne zgradbe in delavská statistika, ki spadajo sedaj v delokrog trgovinskega ministra, nadalje državne domene, premogokopi, melioracije in kanalizacije, agende, ki jih sedaj oskrbujejo poljedelsko ministrstvo, in končno zgradbe cest, ki spadajo v resort ministrstva notranjih del. Gessmann in Ebenhoch dobita ti ministrski mestni seveda le, ako so krščanski socialisti izrečeno za nagodbo. To se odloči v jutrišnji klubovi seji.

Dunaj, 7. novembra. Položaj se je v toliko spremenil, da se je nadeljati, da se posreči rekonstrukcija kabineta tako, kakor želi baron Beck. Večina nemških agrarcev je za to, da vstopi njihovodja Pesc hka v kabinet kot minister-rojak in se prepusti poljedelski portfelj vodji čeških agrarcev Prasku pod pogojem, da se do tega resorta odločijo nekatere agende, zlasti premogokopi in se pridele novemu ministrstvu javnih del. Tej rešitvi se upira edino kočevski poslanec knez Auersperg s svojimi ožjimi pristaši, a nadejati se je, da se posreči steti tudi ta odpor.

Dunaj, 7. novembra. Ako se posreči rekonstrukcija kabineta v smislu dosedanjih načrtov, bo ministrstvo sestavljeno takole: Baron Beck, ministrski predsednik, baron Bienerth, minister notranjih del, dr. Korytowski, finančni minister, dr. Derschatta, železniški minister, dr. Gessmann, trgovinski minister, dr. Ebenhoch, minister javnih del, Prael, poljedelski minister, dr. Pækali dr. Žaček, češki minister-rojak, Dzedusyek ali dr. Globinski, poljski minister-rojak in Pesc hka nemški minister-rojak.

Dunaj, 7. novembra. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da se je baron Beck odločil odstopiti, ako se mu ne posreči do sobote rešiti krizo tako, da bi bila s tem zagovljena za nagodbene predloge zanesljiva večina. Če Beck odstopi, je s tem najbrže pokopana tudi nagodba.

Cim je Pavla zapazila, koliko občuje Mirko z Elviro, se je vzbudil njen ponos in kakor poprej mačehi, se je zdaj izogibala tudi Mirku. Govorila je že njim kar mogoče malo in odklanjala vso njegova vabilna na različne zabave, ki jih je z Elviro prirejal. Hotel je z Elviro in s Pavlo igrali na karte, a Pavla je vabilo odklonila; povabil jo je, da bi igrala na biljardu, a Pavla ni hotela iti, vedoč, da bo tudi Elvira navzočna v biljardni sobi. Napsled se je Mirko tega naveličal in se bavil samo še z Elviro. Misil je sicer večkrat odpotovati, a ostal je na prošnje stare gospe in kmalu tudi zato, ker ga je prosila Elvira.

Ljubezništvo, s katero je Elvira ž njim občevala, ga je začela kmalu omamljati. Najprej je začel misliti, da dela Pavla svoji mačehi le veliko krvico, ko izreka o nji neugodne sodbe in se izogiba njene družbe. Elvira je seveda to mnenje spretno netila, pritožuje se večkrat, da je Pavla proti nji nevljudna in sovražna, dasi jo ima rada in bi ji hotela biti resnična prijateljica.

Potem je začel delati primere med Elviro in Pavlo, in sodba je bila za Pavlo neugodna.

»Vedno je žalostna in malobesedna, tako da ni ž njo izhajati,« si je rekel Mirko, »med tem ko je Elvira vesela, zabavna in nad vse ljubezni.« Zdelo se mu je, da je že v rodovini Košanovih, da so dolgočasni.

»Stara gospa hodi po hiši, kakor bi iskala strahov, Anton se drži čmerno in bega tudi o najslabšem vremenu po gozdih, Pavla pa je taka, kakor

Elvira je s svojo spremnostjo srečno pripravila Mirka tako daleč, da je začel v njej gledati ne samo lju-

Odstop domobranskega ministra.

Dunaj, 7. novembra. Kakor je vaš list že poročal, se domobrani minister Latzcher ne vrne več z dopusta na svoje mesto. Latzher vloži že te dni prošnjo za vpokojenje, češ, da mu zdravstveno stanje ne pripušča več, da bi vztrajal v javni službi. Kot njegov naslednik se imenuje: konjenički general Gustav Yonack, domobrani konjenički nadzornik Georgi, sekejski načelnik v ministrstvu baron Weigl, sekejski načelnik v vojnem ministrstvu vitez Krobatin in komandan vojne akademije baron Giesl.

Iz nagodbenega odseka.

Dunaj, 7. novembra. V seji nagodbenega odseka je prvi govoril nacionalec Stözl, ki je razpravljal o nagodbi zlasti z državnopravnega stališča ter naglašal, da mora njegova stranka nagodbene predloge še temeljito proučiti, preden se bo odločila za ali proti. Ministrski predsednik baron Beck je obširno govoril o nagodbi ter polemiziral s knezom Auerspergom razvili vladni program za bodoče delovanje. Prva točka programa je postaviti ustavno življenje v Avstriji na čim najširšo podlagu. V to je najprvo potrebna revizija državnozorskega poslovnika in rešitev na rodostnega vprašanja. Čim bo rešena nagodba, se bo vladu z vso vnemo in resnostjo lotila teh vprašanj. V ozki zvezi s temi vprašanji je tudi rešitev socialnih problemov in upravne reforme, ki se ima izvesti kolikor mogoče z ozirom na narodnostne razmere. Da bo pa mogoče pričeti s temi velevažnimi deli, je potrebno, da dobi vladu svobodne roke napram Ogrski s tem, da zbornica odobri nagodbo. Barunu Becku je odgovarjal knez Auersperg, toda ne posebno srečno, ker je bil Beck v repliki v položaju temeljito pobiti Auerspergovu izvajanja. V debatu so posegli Poljak Battaglia, socialist dr. Adler, poljski demokrat dr. Kolisch in član jugoslovenskega kluba dr. Laginja, ki je zahteval pojasnila v nekaterih točkah, ki se tičejo južnih dežel.

Budapest, 7. novembra. O poslancu Polonyiju so razkrili nov škandal. Kot pravosodni minister je proti proviziji 200.000 kron odredil, da se je tvornica spirita Gschwind sodnim potom premestila iz sredine mesta v neko predmestje.

Železniški odsek.

Dunaj, 7. novembra. V železniškem odseku je minister dr. Derschatta izjavil, da je železniška uprava lani naročila 200 vagonov, a da vkljub temu letos nedostaja transportni sredstva. Ministrstvo je z ozirom na to sklenilo, redno vsako leto porabit 41 milijonov za pomozitev železniških transportnih sredstev. Dr. Ellengen je predlagal, naj se ustanovi več železniških delavnin in naj se pomozni število premičev na železnicah. Lanzerotti je nasvetval, naj ministrstvo proučuje vprašanje, ako bi ne kazalo uvesti električnega obrata na avstrijskih železnicah. Dr. Pergelt in Burić včasih vložila predloge glede pomozitve voznega parka in olajšanja prometa. Vsi predlogi in nasveti so bili sprejeti.

Iz Ogrske.

Budapest, 7. novembra. V današnji seji posl. zbornice se je razpravljalo skoraj izključno hrvaško, da je bila zbornica bolj podobna hrvaškemu saboru, kakor pa »madžarskemu« parlamentu. Posl. Supilo je zavračal očitanja Madžara Vizsonataja, da je dunajski plačenik in laški volun, ter imenoval tega južnomadžara obrekovalca in lažnika, ne da bi se le-ta upal ugovarjati. Dr. Bauer in dr. Grahovac sta govorila o indemniteti ter izjavila, da je mir med Ogrsko in Hrvaško mogoč, ake so prizna, da Hrvaška ni pokrajina, marveč »regnum socium«. Dr. Novosel je predsednik odtegnil besedo, ker je trdil, da sta Ogrska in Hrvaška dve različni državi. Isto se je zgodilo tudi dr. Lorkoviću. Dr. Lukinić se je izrekel parlamentaričen ukor, ker je napadel ministra Josipovića. Ko je hotel dr. Lorković govoriti k poslovniku, mu je podpredsednik Navora vodil odtegnil besedo, ker je govoril hrvaški, ter zaključil sejo. Kakor se vidi, hočajo Madžari strešiti odprava hrvatske delegacije z nasilnimi sredstvi.

Budapest, 7. novembra. O poslance Polonyiju so razkrili nov škandal. Kot pravosodni minister je proti proviziji 200.000 kron odredil, da se je tvornica spirita Gschwind sodnim potom premestila iz sredine mesta v neko predmestje.

da je in se čudili silni plašnosti, ki jo je bila prevzela. Elvira je naredila temu prizoru konec s tem, da je naročila spraviti Pavlo v posteljo.

»Že dle časa boleha,« je pripovedovala svojim gostom, »a nihče ne more uganiti, kaj ji je. Upajmo, da bo jutri že bolje.«

Prizor je bil kmalu pozabljen in pri bogati večerji se je razvila živahnna zabava, kakršne v tem gradiču že dolgo ni bilo. Do pozne noči je trajala ta zabava in Mirko je ta večer prvič doživel, da mu je Elvira skrivaj stisnila roko. Ko ji je pri šampanju začel šepetati pripovedovati o svojih čuvstvih, mu sicer ni odgovorila. Kakor se vidi, hočajo Madžari strešiti odprava hrvatske delegacije z nasilnimi sredstvi.

Med tem pa je Pavla ležala v svoji sobi in se topila v solzah.

»Kdo je ta človek? Ali je slepar ali resničen grof Rotta? Slepak bo, brez dvoma je slepar, kakor je sleparka ona. In kaj hoče tu? Čemu je prisel? Čemu ga je povabil?« Tako in enako se je izpraševala Pavla vso noč in vse noči ni mogla zatisniti očesa, kajti vprav blazen strah pred tem tuječem ji je kakor mrzlica pretresal ude. V trenotnih največje bolesti, ko so se ji pojmi že začeli mešati, ko se je v obupu prijemale za glavo, češ, da pride zdaj gotovo do razkritja Elvirine preteklosti in do katastrofe v hiši, je pač klicala Mirka ali Mirko je nihče slišal in je ni mogel slišati, ker je sedel v obednici in prisegal gospe Elviri, da jo ljubi in da si mora končati življenje, če ga ne usliši.

(Dalej prihodnjih.)

LISTEK.

Čez trnje do sreče.

Povest.

(Dalje.)

XIV.

Prišli so pusti deževni dnevi in v gradiču je zavladalo moreč dolgočasje. Zlasti Mirku se je zdelo to dolgočasje neznotno, kajti bil je osamljen. Stara gospa je imela opravka z gospodinjstvom, Anton je slej kot prej hodi dan na dan na lov, Pavla pa je bila otočna, kakor bi hotela živa v grob. Edini človek, s katerim je mogel Mirko občevati, je bila Elvira in naravno je, da se je v teh dnevih z njo bolje seznanil. Poprej sta si bila čisto tuja in Mirko se ni ne malo zanimal za Elviro, ki je bila dosti starejša od njega in za katero ni imel niti najmanjših simpatij.

Elviri je bilo Mirkovo približanje po volji, kajti olajšalo ji je urešenje svojih načrtov. Predpogoj za zmago njenih naklepov je bil, da razredite razmerje med Mirkom in med Pavlo, še predno je bila izrečena kaka obvezna beseda in lotila se je takoj svojega dela. Poznala je svojo moč in poznala je vsa sredstva rafinirane koketerije in uporabljala jih je s hladno brezvestnostjo. Ravnala je pa pri tem vedno tako, kakor bi smatrala Mirka za čisto neizkušenega mladenciča in kakor bi sama niti v sanjah ne mislila ga premotiti.

Trgovinsko pogajanje s Srbijo.

Belgrad, 7. novembra. Trgovinska pogajanja z Avstro-Ogrsko so se, kakor se kaže, zopet razbila. Avstro-Ogrska stavi takšne pogoje, ki jih srbski delegati absolutno ne morejo sprejeti. Tako hoče Avstria tudi v bodoče zabraniti uvoz žive živine iz Srbije ter prepovedati celo transport take živine preko Avstro-Ogrske. Takisto tudi zahteva Avstria, da bi naj srbske klavnice nadzorovali avstrijski in ogrski veterinarci. Razume se, da takšnih pogojev Srbija ne more sprejeti, zato je neizogibno, da se razbijajo jedva pričeta pogajanja, ako v zadnjem momentu Avstro-Ogrska ne ublaži svojih zahtev.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 7. novembra. V Dinamu je politična oblast odredila izgon franciškanov, ker so se pečali s poukom mladine. Franciškanji so se zabirkadrali, da jih je policija s silo moral izgnati iz cerkve.

Pariz, 7. novembra. V Bourbouru so pregnali iz samostana kapucinke. Nume so se izselile na Angleško.

Pariz, 7. novembra. V Ous-eu-Brayu ni hotel župnik pokopati nekega občinskega svetnika. Z ozirom na to je župan sam opravil pogrebne ceremonije.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 8. novembra.

Shod narodno-naprednih volilcev. Kakor že naznanjeno, vrši se v nedeljo v Mest. domu shod narodno-naprednih volilcev. Porobil bo na njem državni poslanec g. Ivan Hribar. Vsled važnosti njegovega poročila je pričakovati, da se tega shoda udeleži čim največ volilcev narodno-napredne stranke, kateri edini imajo dostop nanj. Začetek shoda točno ob 10. dopoldne.

»Sava«, društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov na Dunaju, je imelo pred kratkim svoj občni zbor. Vstopilo je precej novih akademikov, tako, da je pričakovati precej živahnega gibanja v društvu. Pri shodu se je sprejela resolucija: »Društvo svobodomiselnih, slovenskih akademikov »Sava« na Dunaju obžaluje nasprotja, ki so nastala med ljubljanskim županom, g. Ivanom Hribarem, in svobodomiselnim dijastvom, to pa že iz čisto naravnega vzroka, ker svobodomiselnii dijaki ne vedo, po vsem tem, kar se je zgodilo, kje naj iščejo svojih simpatij, če ne pri načelniku narodno-napredne, vsaj zvane svobodomiseline stranke. Na shodu se je dalje tožilo, da društvo »Radogoj« načeloma ne podpira akademikov, ki so pristopili k »Savi«, in da je »Radogoj« izključila domena narodno-radikalnega dijastva. Pri pombaru uredništva. To zadnje se nam vidi do cela neverjetno. Če bi pa stvar bila resnična, potem ostra naša odsoba ne izostane!

Koroški klerikali so sklicali svoje zaupnike, da odločijo, v kateri državnozborski klub naj vstopi poslane Grafenauer. Ob sebi se razume, da so povabili na ta shod samo može, ki jih smatrajo za čistokrve klerikalce. Vzlie temu so se trije zaupniki izrekli za to, naj vstopi Grafenauer v »Jugoslovanski klub«, ostali zaupniki pa so seveda glasovali, da naj vstopi v klub vladnih hlapcev in štipendistov, ki se imenuje »Slovenski klub« menda zato, ker dela s slovenskimi narodnimi koristmi kupuje, kakor kaka rufijanka z dekle. Grafenauer, zastopnik najbolj zatiranega dela slovenskega naroda, v klubu tihih izdajalcev, ki so pri volilni reformi prodali koroške Slovence — to bo prizor za bogove!

Glavni zbor »Narodne stranke« pa »Slovenec«. Od Savinje se nam piše dne 7. novembra: Velika udeležba ter sijajan izid sestanka »Narodne stranke« v Celju dne 3. novembra t. l. sta celo na »Slovenca« tako vplivala, da ni tako silno lagal, kakor je to sicer njegov navada, čeprav se je ob tem njegovem poročanju zopet eklatantno pokazalo njega ginaljivo — resnicoljube. — Gledate udeležbe pravi »Slovenec«, da ni bila taka, kakršna se je pričakovala in kakor je »Narodni List« pisal, da bude; — kajti kjer ni navdušenja, tam tudi ni pristahe... Seve duhovnikov, mežnarjev, farških hlapcev in kuharjev, tercijalk, tercijalov in otrok ni bilo na shod, kakor je to ob klerikalnih zborih navada, kamor »navdušeno« množico zlobnajo kar naravnost iz — cerkve. Bi raje molčali! — Gledate predmetov, ki so se razpravljali na shodu, pravi »Slovenec«, da tisti niso nudili nič novega ter so bili taki, kakršni so se na katoliških shodih že danovo obravnavali, seveda — temeljite!! No, mi vam pustimo to veselje! A verjemite, lju-

di, kakor so vaši Kreki, Lampeti, Goštinčarji, Štefeti e tutti quanti, mi ne rabimo in ne potrebujemo. Mi imamo resnih in inteligentnih možsam in dovelj iz vseh strok ter ni nam jih treba od drugod. Vašim backom lahko trobite, karkoli vam draga. Pri nas je to drugače. — Sicer pa ne bemo izgubljali dalje besed z vami. Nas veseli, da tako vrlo napredujemo ter da vam vzročujemo — strah. »Die schönen Tage von Aranjuez sind vorbei!«

Podgorje in družba sv. Mohorja. S Štajerske nam pišejo: »Predlog urednika Spindlerja na shodu napredne stranke nas je zbudil k razmišljanju. Družba sv. Mohorja pa si izpodkopuje tla tudi sama. Znani monsignor Podgorje je spletkar toliko časa proti bivšemu tajniku družbe, miroljubnemu in značajnemu sobratu Rozmanu, da ga je izpodrinil. Sedaj dobiva Podgorje od družbe kot tajnik letnih 4000 K., da lahko neovirano posveča ves svoj čas za obrekovanje in združbo v »Muru«, kjer ščuvan v napada vse neklerikalne sloje. Ali naprednjake res smatra ta brezdomovine za take božje volke, da bodo pomagali s svojo udinino zdrževati družbo, in ž no obuenem tega najnestrnejšega klerikalnega agitatorja. Družbenemu vodstvu želimo le dobro s svetom, naj nemudoma svojemu tajniku obesi nagobénik, da ne bo več grizel v »Muru«, sicer zadene maševanje družbo prav občutno. — Nezakonito postopanje tržaškega magistrata proti Slovencem. Rojansko konsumno društvo je zapisalo namestniškega svetnika in mestni magistrat za dovoljenje izobrazje table s samoslovenskim nadpisom. Prvi se temu ni nič upiral pod pogojem, če magistrat potrdi tabelo z ozirom na obstoječe stavbno-olepševalne predpise. S to rešitvijo je jasno pripoznano načelo, da magistrat nima odločati in ojezik u, ampak da imajo presojati tabelo le v stavbno-olepševalnem oziru. Vključbu temu je pa magistrat zavrnil pršno, sklicevaje se na sklep mestnega sveta od dne 12. oktobra t. l., glasom katerega bi tabla morala imeti tudi italijanski nadpis. V stavbno-olepševalnem oziru ni v dotični rešitvi n. i. e. s. a. r. i. z. r. e. k. e. l., vsled česar je smatrati, da v tem oziru n. i. n. i. k. a. k. e. g. a. p. r. i. g. o. v. o. Rešitev magistrata, ki se omeja le na jezik, je pa popolnoma nezakonita, kajti magistrat nima pravice odločati v tem oziru, kakor je nedavno temu izreklo tudi državno sodišče. Rojansko konsumno društvo ima torej v žepu dovoljenje obeh oblasti, v kolikor sta kompetentni in se lahko pozvižga na oni del rešitve magistrata, ki se tiče jezika. Če bo hotel magistrat odstraniti tabelo eksekutivnim potom, obogati le svoj itak že polni arhiv blama.

Kaj je s protestom občinskih volilcev v Pulju. S kakimi sleparškimi sredstvi si je pri občinskih volitvah meseca junija t. l. pridobila puljska kamora večino, je obče znano. — Na stotine neopravičencev je volilo kamori v prilog a narobe je kamorična komisija zavrnila nebroj opravičencev, kateri so prišli na volišče s kamori nasprotno listo. Vsled dogovrših se-sleparstev in krivic je odposlala — v boju s puljsko kamoro stoeča — ekonomična stranka z neovrgljivimi dokazi sleparstva nesprotne stranke opremljeni protest na e. kr. namestništvo v Trstu. — Od časa vložitve rekurz je preteklo že štiri mesece, a o kaki rešitvi ni ne duha ne slaha. Zbog tega si dovoljujemo staviti na slavno namestništvo v Trstu vprašanje: Misli li ono dopustiti, da vodijo še nadalje občine upravo tako eminentno važne občine kot je Pulj, Ijudje, kojim je v protestu natanko dokazano, da so kričeno izvoljeni? Misli li slavna primorska vlada napraviti enkrat konec neznominskim razmeram v Pulju, kojih je že do grla sito vse pošteno misleč meščanstvo? Torej ven z rešitvijo protesta! Ako se državni temeljni zakoni ne bodo upoštevali, tedaj se ne čndite, ako si bode tlačeno ljudstvo pričelo iskati samo pravice in zadosečenja!

Iz veterinarne službe. Okrajživodzdravnik g. Maks Pavlin v Črnomlju je imenovan za višjega okr. živinodravnika, veterinarni asistent g. Josip Stegu v Radovljici pa za okr. živinodravnika.

Iz šolske službe. Gd. Avgustina Weiss je na svoje mesto kot suplentinja v Poljanah resignirala in pride na njeno mesto učitelj v Črmošnici g. Franc Erker, na cigar dosedanje mesto pride kot suplentinja absoluirana učiteljska kandidatinja Ana Jak. Z Vač gre na Savo učiteljica gd. Doroteja Dereani, na njeno mesto pa provizorična učiteljica gd. Ana Elsner.

Iz učiteljske službe na Štajerskem. Za definitivne učitelje, oziroma učiteljice so imenovani: Berta Moglič v Braslovčah, Irena Slemenšek v Št. Jurju na Južnem, Ant. Zabukovšek v Št. Le-

nartu v Slov. goricah, Ida Čokl v Vurbergu pri Ptiju, Božena Kreč v Prihovi, Adela Fabiani in Rečah in Marija Lindtner na slovenski šoli v Vitanju. Za učiteljice ročnih del v Razborju je imenovana Vida Jurko.

Na adreso deželnega šolskega sveta. V nekem kraju v Belikrajini služuje učiteljica, ki je bila radi obrekovanja svojega nadučitelja obsojena na 14 dni zapora, odnosno v 100 kron globe. Pri določni sodniški javni obravnavi dokazalo se je, da je med drugimi delikatnostmi, da je celo v postelji moške nadlegovala, a je vendar vsak dan v cerkvi in vsakih 14 dñi pri spovedi. Vkljubu prošnji krajnega in menda tudi okrajnega šolskega sveta je ostala na svojem mestu. Čuti se varno, odreka pokorščino svojemu voditelju ter ga šiknira na vse mogoče načine. Primerno ji sekundira tovariš, ki je unikum med kranjskim učiteljstvom. Star samec je, živi brez postrežnice, se da ostriči enkrat na leto, umije se vsak teden enkrat, pere si pa menda sam; a soba njegova je bolj podobna živalskemu brlogu, kakor človeškemu stanovanju. Disciplino njegovo v šoli dovolj osvetljuje dejstvo, da mu otroci med podukom vlečjo robce iz žepa, on se pa s palievo v roki z njimi »gre mance« po šolskih klopo. A posledica take gonje je čestokrat, da je otrok urnih krač pobriše skozi vrata domu. Tej vzorni disciplini primerni so tudi učni uspehi. Škoda denarja, ki ga dežela plačuje takemu patentiranemu delavcu, ki pa zraven leži na tišočkah. Čas je že, da se tem žalostnim razmeram na prizadeti šoli napravi konec.

Obrtne nadaljevalnice na slovenskem Štajerskem. K tozadnji naši novici v 254. številki z dne 2. novembra t. l. nam je pripomniti, da se slovenska obrtno-nadaljevalna tečaja še nahajata na ljudskih solah v Ljutomeru in v Središču. Imamo torej danes 5 obrtnih nadaljevalnic na slovenskem Štajerskem, kjer se ponujevaju v nemščini. To pa sicer kar nič ne alterira izvajanjem v omenjeni notici. Skoraj pol milijona Slovencev nas je na Spod. Štajerskem. Napram takemu številu seve stevilo teh nadaljevalnic nikakor ni kolikaj zadostno, posebno z ozirom na dejstvo, da ti tečaji podajajo itak obrtniškemu načinu razmeram na prizadeti šoli načinu.

Državna policija v Pulju. Poroča se, da se z novim letom ustanovi v Pulju državna policija do 100 stražnikov, kakršne ima Trst. Delokrog te policije se raztegne tudi na Rovinj, Vodnjan in bližnje kraje. Z izvedbo tega sklepa je pooblaščen višji komisar Ostro, ki je stalno nameščen v Pulju. Povod državnemu policiji je nezupanje od strani vladnih in mornarskih krovov napram mestni policiji, ki je ravno zadnji čas pokazala, da ni sposobna vzdržati reda in miru, kadar bi ga bilo najbolj treba.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v soboto (par) se ponovi Grillparzerjeva žaloigra »Prababica« (Die Ahnfrau) v Vladimir Levstikovem prevodu. Glavne vloge so v rokah dan: Boršnikove in Danilov ter gospodov: Nučiča, Dragutinovića, Danila, Toplaka, Buščeka in Povheta.

Slovensko gledališče. Četrta predstava »Manou« ni bila slabša od prejšnjih. Solisti, kakor tudi zbor so se po svojih močeh potrudili, dostikrat pa niso mogli priti do veljavne, ker jih je oviral v izvajjanju zelo pomankljiv orkester. Predstava, katero je počastil s svojo prisotnostjo dež. predsednik Schwarz, je bila dobro obiskana.

Odliveni protest. Snočni operni predstavi prisostvoval je v intendantri loži prof. dr. V. Radmilović, ki se mudi v Ljubljani vsled naloge bosanske vlade, da prouči tukajšnje šolske uredbe.

Potrjena knjiga. Naučno ministarstvo je potrdilo Iv. Macherjevo knjigo »Piriodopis živalstva« za nižje razrede srednjih šol s 174 slikami, v Ljubljani 1907, kot učno knjigo za srednje šole, kjer se počuje narvoslojje v slovenščini.

Denarno premijo sta dobila za vnetost za cerkveno glasbo učitelj in šolski vodja v Ljubljni g. Edward Markovšek ter g. Rud. Schiller, učitelj v Črnomlju.

V korist pomožnemu društву za bolne na pljučih. Pri temovalnem strelnjanju I. ljubljanske strelske družbe je bil trgovec gospod Fran Terdina kot najboljši strelec za tekoče leto proglašen za kralja strelecov. S to častijo je zvezana pravica do dobitka v vrednosti 60 K. Temu dobitku se je gospod Fran Terdina odrekel na korist »deželnemu pomožnemu društvu za bolne na pljučih«, nakar so navzoči strelec v isti namen nabrali še 18 K. Vedešnem darovalcem srčna zahvala!

Slovenska Matka. Je podala kmetsmu blagajnico v Transvalu v Vučji vasi večje število knjig lepotne in poučne vsebine, za kar ji

izraža društveni odbor iskreno zahvalo.

Infezionične bolezni v Celju se čim bolje širijo že nekaj časa, kakor se nam do tega poroča. Najbolj se pojavi difterija med mladino. A zbolelo je tudi nekaj ljudi na legarju ter par ljudi na dušljivem kašju. — V bližnji Sovodni je 1. gar že par let stacioniran; kaj čudo, da se je ta nezajljiva bolezen utihotapila tudi v mestu.

Šolske sestre srednjeevropskih nazorov. Šolske sestre v Mariboru imajo v samostanski ulici staro samostansko poslopje na eni strani ceste na drugi strani pa novo. Ženske se pa na vsak način kapricirajo, da hčajo imeti podzemeljski hodnik iz enega poslopja v drugega. Magistrat nim je odbil njih željo v tem oziru, zato so se pritožile na občinski svet, ki pa tudi ni hotel ugoditi njih nedolžni zahteve iz raznih vzrokov, med tem tudi zato ne, ker taki hodniki nasprotujejo stavbennemu redu. Šolske sestre bodo torej morale že brez podzemeljskega hodnika izhajati, čeprav jim bo to ob gotovih časih in gotovih prilikah na vsak način jako neprijetno in situ. Pa v današnjih brezverskih časih je že tako!

Zblaznela je v Št. Lenartu na Dravskem polju pri ličkanju koruze neka kmetica, ki je odšla z doma in se ni več vrnila. Bila je že pred dvema letoma v opazovalnici za umoljene in je stara 45 let.

Uboj. Blizu Hlapone pri Ptiju je neznan zločinec ubil posestnikovega sina Kokala. Sodi se, da se je uboj izvršil vsled maševanja.

Najdeni slovanski grobovi. V Središču na Štajerskem je začelo »Zgodovinsko društvo« pod vodstvom dr. Stegenška in dr. Kovaciča izkopavati blizu »Trat« na župnikovi njivi Cirkovci, kjer je stala župna cerkev sv. Jerneja. Po kratkem izkopavanju so delavci odkrili 50-60 cm debele temeljne zidove, med katerimi je ležalo vse polno okostnjakov. Nekateri so nosili ob senčnih bronastih zaponkah v podobi črke S, značilno znamerje slovanskih grobov. Odkrili so pozneje razne hodnike in ozke, cevem podobne predpre — očvidno priprava za osrednjo kurjavo. Vodji izkopavanja sta mnenja, da je tu morala nekdaj stari rimska vila, katera pa se je razrušila in so v njenih razvalinah star naši pradedi pokopovali mrlje. Delo »Zgodovinskega društva« je za krajno zgodovino Središča velike važnosti.

Vrat si je prerezal v Tomševi brvnici v Gorici izvošček Josip Ušaj, star 30 let. Menda se mu je zmešalo.

Odlikovanje. Oficijal južne železnice Josip Sancin v Trstu je dobil za 40letno zvestvo službovane.

Zaradi hudočestva proti hravosti je bil areteran v Trstu 19letni zidar J. St. Krasavec, ki je hotel posiliti Antonijo Vidmar, pri kateri je nekaj popravljalo v hiši.

Ustanovitev prometne komisije v Trstu. V Trstu namerava trgovinsko ministrstvo ustanoviti prometno komisijo. Načeloval ji bo cesarjev namestnik. Med člani te komisije bo tudi zastopnik delavstva.

Ona punca, ki je ob zadnji hudi burji skočila v Trstu v morje, je najbrž 17letna

Velika pojedina klobas je v soboto in nedeljo v restavraciji "Hirija".

Vojški koncert povodom Martinovega praznovanja bode jutri v soboto v kolodvorski restavraciji Josipa Schreya.

"Društvena godba ljubljanska" koncertuje jutri v soboto v hotelu "Južni kolodvor" (Seidel). Začetek ob pol 8. zveč. Vstop prost.

Jugoslovanske vesti. Aneksija Bosne in Hercegovine? Srbskim listom se javlja z Dunaja:

V takojšnjih diplomatskih krogih pričakujejo v dveh, treh mesecih veliko iznenadenje. Kakor se čuje, bi to iznenadenje imela biti aneksija Bosne in Hercegovine s strani avstro-oogrsko-monarhijske. Zatrjuje se, da so v to že privolile Rusija, Italija in Angleska, ki so se baje zavezale, da v tej zadavi ne bodo delale nobenih zaprek. Gotovi krogi so se samo bali, da bi tega načrta ne preprečila cesarjeva bolezen. Sedaj, ko je odstranjena tudi ta zavora, se zdi, da se skoro uresniči stara želja dunajskih dvornih krogov, da se priklopita Bosna in Hercegovina Avstro-Ogrski.

Slične vesti so se že večkrat kolportirale, a se dosedaj še niso uresničile. Najbrže tudi ta vest ne bo odgovarjala resnici.

Srbski vseučiliščni profesor na Dunaju. Te dni je predaval na Dunaju v geografskem društvu vseučiliški profesor iz Belgrada dr. Jovan Cvijić o "Ponstanu Gjerdapac". Predavanju je prisostvovalo mnogo profesorjev, slovenskih dijakov in dokaj odličnega občinstva. Po predavanju se je razpletala živilna diskusija, ki so se je udeležili dr. Cvijić in dunajski profesorji Ulrich, Hasinger in Brückl. Dr. Cvijić je zmagonosno pobil vse ugovore dunajskih profesorjev.

Nemška šola v Zadru. V Zadru obstoji nemška ljudska šola, ki jo vzdržuje vojno ministrstvo za otroke častnikov. Od 250 letov vpisanih učencev je pa samo 7 častniških, vsi drugi so hrvaški in italijanskih rodbin. Kako škodljivo je za deco, da se ne nauči dobro ne svojega ne tujege jezika, je vobče znano — Nemci pa paradirajo s slovansko deco v svojih statistikah.

Shod Starčevičeve hrvaške stranke prave je bil včeraj v Zagrebu. Udeležba je bila tako velika, da se je moral vršiti shod na prostem. Pred shodom se je sklenilo, da ustanovi stranka "Hrvatsko tiskarno" z akejškim kapitalom 100.000 K. Shodu je predsedoval dr. Franek, ki je govoril o silni moći Starčevičanske stranke in dejal, da se bo pri prihodnjih volitvah število strankinih okrajev pomnožilo. Ves narod se mora vzdigniti proti ogrsko-hrvaški nagodbi. Opoludne je dr. Frank pobožno molil očenaš naprej, nakar je bila sprejeta resolucija, ki nič drugega kot glavne točke strankinega programa. Ko je govoril poslanec dr. Mile Starčević, ki je napadel resolucijo tako nesramno, kakor preje dr. Frank Srbe, od katerih je zahteval, da morajo zatajiti svojo narodnost, izrekla se je zahvala in zaupanje strankinih poslancev, posebno pa dr. Franku, ki vodi stranke. Konec poročila prinesemo jutri.

* Drobne vesti. Velika ne-srečana šolskih ladij. Na nemški šolski ladji Blücher se je blizu Mürwicka razpočil parni kotel. 8 oseb je ubitih, 22 pa ranjenih.

Dvema ženama je predvral v Marburgu pri Frankfurtu je neki Cranz (Kranjc?) pred sedimi leti prerazil ženi vrat in bil zato obsojen v petletno ječo, iz katere je prišel v par letih pomiloščen. Predvčerajšnjim je pa prerazil svoji drugi ženi vrat, nakar se je sam obesil.

Ponesrečen parnik. Parnik "Elba" parobrodne družbe "Avstro-Americanas" je na potu iz Smirne v Patras zadel ob skalo.

Obojeni slovenski župnik. Sodbo sodišča proti slovaškemu župniku Hlinki iz Černove, kjer so orožniki več oseb ustrelili pri nemem cerkvenem opravilu, »zaradi hujskanja proti ogrski državi« je kurija potrdila. Hlinka je obsojen na dve leti državnega zapora in hoče kazan takoj nastopiti.

»Servus nad vodo!« Ko se je te dni nadvojvoda Eugen opredjal z avtomobilom iz Lvova in opazoval počasi vozeč stari mestni stolp, pozdravil ga je neki šolski deček s »servus, nadvojvoda!« ter stekel. Nadvojvoda se je od srca smejal temu pozdravi.

Štrajk uslužbencev v omnibusov. Na Dunaju je štrajkal 600 uslužbencov omnibusov zaradi prenizkih plač in delavnega časa. Včeraj je bil štrajk končan. Gleda zvišanja plač uslužbenci niso dosegli ničesar.

Dražava podpora grofu Zeppelinu. Nemškemu državemu zboru se predloži predlog, da se

grofu Zeppelinu dajo sredstva, da zgradi drugi zrakoplov. Odkupijo tudi prvega. Seveda preide tudi drugi v državno last.

Izvoški štrajkajo v Opavi zaradi novega obratnega reda.

Saški kralj je prišel v Trbiž, da pojde na lov na divjačino.

Nesreča v megli. V Hoogkerku na Nizozemskem je zapestjal v megli v kanal voz, v katerem je bil župan iz Leeka in državni minister Jonker von Panhuys ter njih žene. Vsi stirje so utonuli.

Runnagalsko hranilnice v Lvovu je tolik, da so morali izplačati v kratkem pol milijona. Namestništvo namerava odrediti, da se uvede daljši odpovedni rok, če bo run trajal še nadalje.

Potres v Buharji. Po natančnih poročil je Karatag docela razdejan, 3004 osebe so bile pri potresu ubite in le 70 se jih je rešilo. Tudi kraj Kafirnayan je ves uničen.

Rodbinska tragažija. V Weissenseeu pri Berlinu je ustrelila žena mizarja Scholza svojega moža, ker je grdo z njo ravnal.

Nemški smrad. Nemčija je dežela »der Gottesfurcht und frommen Sitte« in nemški narod je prvi »Edelvolk« med drugimi narodi. Proces Harden-Moltke je pokazal, kake vrste je ta »fromme Sitte« in kaki patrone so prvi plemenitniki »Edelvolka«. Pojasnjuje pa to tudi šarenim drugim dogodkom. Zdaj je prišel na dan velik škandal v Hamburgu in v Bremerju. Pri ondotnih policijskih direkciyah so imeli separatne uradne blagajne. Vsaka prostitutka je morala v to blagajno plačevati na teden po dve marki. Ker je v teh pomorskih mestih prostitucija strahovito razvita, so znašali ti »davki« včetno stotisoč mark na leto. Ta »davki« je policija kar samovoljno uvedla, seveda ni odražovala na državi, ne mestu, sploh ni o dohodkih in o uporabi tega davka nič računov polagala. Ves ta denar se je porabil za policijske uslužbence. Redarji so iz te blagajne dobivali znatne podpore in nagrade, gospodje z zlatimi ovratniki pa so s svojimi familijami na stroške te blagajne, na stroške prostitut obiskovali letovišča in kopališča in delali izlete v Švicarji, na Riviero in v Italijo. Ta »fromme Sitte« pa res smrdi do neba.

Psi v službi reklame. V Londonu so poskušali, če bi ne bili psi pripravljeni za reklamo, zato so si nekateri trgovci in tovarnarji nabavili dresirane pse in dali napraviti raznovrstne inserate, katere imajo psi pritrjene na sebi in s katerimi hodijo po mestu. Po zunanjosti psov se spozna, kateri psi zastopajo kako firmo. Beli pudili služijo za reklamo nekega londonskega izdelovalca mila; trgovcev nekih gumijevih izdelkov ima črne pudile, tretji ima bernardinske pse. Sploh se rabijo za reklamo samo veliki. Dogodi se, da se zastopniki kakoge povzetja spoprimajo na ulici s kolegi drugega gospodarja in nastane pasji boj, ki izvoste obilno smehe. Seveda je to zopet reklama za dotično trgovca. Tudi Parižani se poslužujejo pasje reklame.

Divjaka. V nedeljo sta se peljala kmeta Andrej in Peter Trninič iz Kostajnice v Bosni domov v Drniš v Dalmacijo. Srečala sta kmectico Maro Milkovič, katero sta pozvala, naj se prisede k njima. Ker ženska tega ni hotela storiti, skočila sta brata z voza, napadla kmetico in jo posilila, da je omedlela in porodila v strašnih bolečinah otroka. Ker sta divjaka mislila, da je ženska mrtva, sta jo vrgla v vodo in se odpeljala. Kmetica je k sreči padla v plitvo vodo, kjer se je predramila in se zvlekla na obrežje. Divja napadalec so orožniki prijeli in spravili v zapor.

Iz preteklosti grofice Tarnovske. Neki Aleksandrovski v Odesi priobčuje zanimive podrobnosti iz življenja grofice Tarnovske, ki jo je nedavno dunajsko sodišče izročilo italijanskim sodnim oblastim zaradi naročenega umora. Rojena je bila v Kijevu ter se je kot deklica imenovala Mura. Bila je hči grofa O. Rurka ter je bila, kakor sploh hčere plemičev, vzgojena v samostanu. Ko je prišla iz zavoda, padla je v roke nekemu odličnemu pohotnu, ki je napravil iz mlade deklice kmalu popolno Mesalino. Kmalu se je seznanila z bogatim in lepim grofom Tarnovskim ter se tudi poročila z njim. Tarnovski je bil enako lahkoživ in nebrzdan v svoji morali, kakor njegova mlađa žena. Prijevala sta v Petrogradu in v Parizu divje orgije, ko pa sta se vrnila v Kijev, začela je strastna žena loviti moške. Najprej je zapestjala 17letnega brata svojega moža. Mladenič je se v zdvojenosti ustrelil. Potem je menjavala ljubimec hitreje kakor rokavice. Videči jo je bilo v vseh restavrantih in zabaviličnih, tudi sunljive vrste. Njeno razmerje z nekim Borševskim je izvalo javen škandal. Borševski je pri nekem popivanju začel pred družbo dražiti Tarnovskega, da je le po imenu mož Mure, ki je pravzaprav njegova, Bor-

grofu Zeppelinu dajo sredstva, da zgradi drugi zrakoplov. Odkupijo tudi prvega. Seveda preide tudi drugi v državno last.

Izvoški štrajkajo v Opavi zaradi novega obratnega reda.

Saški kralj je prišel v Trbiž, da pojde na lov na divjačino.

Nesreča v megli. V Hoogkerku na Nizozemskem je zapestjal v megli v kanal voz, v katerem je bil župan iz Leeka in državni minister Jonker von Panhuys ter njih žene. Vsi stirje so utonuli.

Strassnof o miniaturi. Braleem je gotovo še spominu premetenost, ki jo je razvил potepuh iz boljših stanov. Strassnof, v Zagrebu, ko je vlekel visoke osebe za nos, tako Franka, nadškofa itd. Nekaka senca Strassnofova se je pojivala te dni v Splitu, kamor je prispel neki Leon Reiss kot upravitelj zavarovalnega društva »Atlas« v Trstu in iskal agentov za svoje društvo. Več ljudi se mu je takoj ponudilo. Pozval jih je v hotel, kjer je zahteval od vsakega 3000 K Kavejne. Ne vemo, ali možje niso imeli zahtevane vsote, ali niso zaupali »upravitelju«, dejstvo je, da Reiss nič dobil, zato jo je brzo odkuril proti zadru, kjer ga je pa že zgrabila roka pravice. Reiss je imel torej prav dobro voljo, kopirati Strassnofa, sa- mo sreča mu je manjkalo.

Brihtni Saksonei. V neki tiskarni v Königinsteiu na Saksonskem je bil naročen trak za nagrobn vevne z napisom: »Počivaj sladko! Na svidente!« Stranka je pa nato zografijo naročila še sledče: »Po na svidente pridenite v nebesih, če je še kaj prostora.« In res, brihten Saksonec je napravil na trak napis: »Počivaj sladko! Na svidente v nebesih, če je še kaj prostora.« Enak slučaj se priporovedoval neki drugi naročitvi, ko je bilo naročeno, naj se tiska napis »Počivaj sladko!« na obeh straneh traku. Tu je bilo na traku brati: »Počivaj sladko! Na obeh straneh!«

Dve držni ekspediciji na severni pol. Vedno se pojavljajo novi držni preiskovalci, ki hočejo dosegati na skrajno severno točko, kamor še ni stopila človeška noga. Taki poskusi se ponavljajo že pol stoletja. Ekspedicije so napravljali z ladjami, na saneh, s skiji in v novejšem času z zrakoplovom, toda svojega namena le niso dosegli. Letos se je bila raznesla vest, da je Cook prispel na severni pol, toda vest je bila prazna izmišljotina. Najnovejši čas sta se prijavili zopet dve novi ekspediciji. Prvi je znani preiskovalec morja kapitan Amundsen, ki se že sedaj pripravlja, da krene leta 1910. na sever. Po njegovem mnenju dosedanje ekspedicije zato niso uspele, ker polarni psi vendar ne morejo prenašati tolikega mraza, da bi mogli vleči sanje do skrajnega severa. Om je vsled tega sklenil, da upreže pred sanji severne medvede. Že si je priskrbel osem belih medvedov, ki jih upa v dveh letih popolnoma udomačiti in na vožnjo s sanmi privaditi. Najprej se bo vozil s parobromom, potem pa z motornim čolnom, kakor daleč bo mogoče, a končno na posebno konstruiranih saneh z medvedi. Drugi potnik je angleški preiskovalec Shakleton. Ta hoče ekspedicijo napraviti z avtomobilom, ki mu je sam konstruiral kolesa za vzpenjanje v hrib. Na pot greže prihodnji teden. Benečina vzame s seboj za 2000 km daljave.

Španski kopniški stotnik. Tedeni so prijeli v Madridu predrznega sleparja, ki je hotel posnemati kopniškega stotnika. Emilio San Pedro — tako se zove ta človek — se je povsod izdajal za stotnika. Med drugim si je naročil pri nekem krojaču stotniško uniformo. Ko je bila ta gotova, dal si jo je prinesti na dom, kjer jo je oblekel, nakar je z vajencem, ki je v mojstrovnem imenu zahteval plačilo, odšel v vojno ministrstvo, kjer je prošil ministrskega pobočnika, da mu naj posodi denar za uniformo, ker ga on sedaj »slučajno« nimata, a mu ga povrne v najkrajšem času. Pobočnik pa sleparju ni dosti verjel, pa je pogledal v šematisem, da bi našel ime svojega kolega. Ker ga ni našel, je dal arjetirati sleparja. Policija je spoznala, da ima opraviti z jako nevarnim tičem, ki se je pred kronanjem kralja Alfonza izdal za brata bodočega kraljice Viktorije in s tem previral mnoge najodličnejše španske osebe. Imel je takrat pri sebi dva človeka, ki ju je izdal za svoja tajnika. Iz Londona so prišli v Madrid, kjer sta tovariša dala razširiti vest, da pride v Madrid brat bodoča španske kraljice. Ta vest je seveda prispevala tudi v Pariz, odkoder je prišel kmalu v Madrid nekaj kraljicnih prijateljev, da bi pozdravili prince. Slepjar je zbral, da bi ga ne spoznali, zato jim je dal sporočiti, da je od vožnje utrujen in da ne more osebno sprejeti njih pozdrava, dasi je tako veseljih prihoda. V Valenciji so sleparja sprejeli z velikimi častmi in nadškofom. Mu je priredil sijajen diner. A pri tem so ga spoznali in mu prisodili primerno kazen. Ko jo je prestal, je šel z novimi sleparjami v svet, do-

kler ga niso zopet prijeli. Seveda ima še mnogo drugih premetenih dejanj na svoji duši.

Med ženami. Ženi Rade Andrića in Nikole Andrića sta se hudo sprli zaradi nekega domačega orodja. Prva je bila hujša ter je pričela gričati Nikolovo ženo tako z zobmi, da ji je izgrizla večji del dlani, potem jo je pa še vso ogrizla in oklala po trebuhi, vrata in lieh. Prav po zverinsku torej!

Knjige in knjigovodstvo

Ljubljanski Zvon. Vsebinov novembarskega zvezka: 1. Oton Zupančič: Srečanje. 2. Oton Zupančič: Pesem. 3. C. Golar: Poletno jutro. 4. D. R. Ivan Tavčar: Izza kongresa. 5. Dr. Tomišek: Iz učenega in neučenega Berlina. 6. Milan Puget: Ce rdeče rože zapade sneg. 7. Vojeslav Molè: Stance o tulipanih. 8. Etbin Kristian: Vitez Ivan. 9. Vladimir Levstik: Diadem. 10. Vladimir Levstik: V Babilonu slobode. 11. C. Golar: Jelar in njegov sin. 12. C. Golar: Voščilo. 13. R. Jakopovič: »Mi vstajamo«. 14. C. Golar: Satanela. 15. L. Pintar: Satura. 16. Kijevne novosti. Ivan Cankar: Hlapec Jernej in njegova pravica. — Dr. Ivan Merhar: Ivan Cankar: Aleš iz Razora. — Dr. Fr. Kos: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. — Anton Medved: Za pravdo in srečo. — »Slovenski sokolski koledar«. — Trgovski koledar. — Dr. Albert Bazala: »Etična in politika«. — Avgust Šenoa: »Zadnja kmečka vojska«. — Dr. Fr. Ilčič: Dr. Ivan Prijatelj: »Istorija najnovejše slovenačke književnosti«. — Dr. Jos. Tominšek: Dr. Fran Ilčič: Stanko Vraz u školama. — Dr. Štefan Jeronim: 17. Glasba. Dr. Vilho Foerster: Novi akordi. — Dr. Vilho Foerster: Koncert Jaroslava Kocjančiča. — — — — Venček triglasnih pesmi za solo in dom. 18. Upodabljajoča umetnost. Dr. Ivan Merhar: Prva slovenska umetniška razstava v Trstu. — A. H. O.: Našim umetnikom v prevdarek. — A. H. O. Dilektantom. 19. Glasbeni predstavništvo. Dr. Fr. Zhašnik: Slovensko gledišče. A. Drama. B. Opera. Dr. Vilho Foerster: Naša opera. 20. Medrevijam. 21. Splošni predstavništvo. Dušan Simčič. — Vela Nigrinova. — Dr. Fr. Ilčič: Jugoslovenska ideja in Slovenci. Listnica uredništva.

Izpred sodišča

Kazenske obravnavne pred deželnim sodiščem.

Nedolžna žrtev šale. Janez Jež, posestnik na Dobračevi, in njegova žena Marijana, sta vsak na enem koncu travnika spravljala otavo. Ker je bil gospodar s svojim delom prej gotov nego žena, se je doma ž njo po norčeval. To je ženo tako razburilo, da je vrgla moža grablje pod noge. Ta je nekaj zagordnil, kar je ženo še bolj razdražilo in vdarila ga je z grablji po nogah. Jež jih je pa nato iz bližine zagnal, ne hoteč jo zadeleti, proti svoji ženi, a ker ni videl svojega 2½ let starega sinčka v bližini, zadel je tega na glavo ter mu prebil črepino, vsled česar je otrok še isti dan umrl. Vse zaslišane priče so soglasno izjavile, da je namen od strani obdolženca, koga poškodovati, popolnoma izključen, in da je vse to pripisovati nes

